

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی
(سمت)

درآمدی بر

روان‌شناسی دین

چاپ دوم

دکتر مسعود آذربایجانی
سید مهدی موسوی اصل

آذربایجان، مسعود
درآمدی بر روان شناسی دین / مسعود آذربایجان، مهدی موسوی اصل. - تهران: سازمان مطالعه و
تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها: مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی (سمت)، قم: پژوهشگاه حوزه و
دانشگاه، ۱۳۸۵.

هشت، ۲۰۷ ص. - (پژوهشگاه حوزه و دانشگاه؛ ۱۱۴. روان شناسی؛ ۱۳) (سازمان مطالعه و تدوین
کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها: مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی (سمت): ۱۰۴۲. روان شناسی؛ ۱)
ISBN: 964-7788-58-4

بها: ۱۴۵۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص. ۱۸۳ - ۱۸۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.
نمایه.

چاپ دوم: بهار ۱۳۸۷، بها: ۱۷۰۰ تومان
۱. روان شناسی مذهبی. ۲. دین و اخلاق. الف. موسوی اصل، مهدی، نویسنده همکار. ب. سازمان
مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). ج. پژوهشگاه حوزه و دانشگاه. د. عنوان.

۲۰۰/۱۹

BL۵۳/۱۴۱۴۴

م ۸۵-۲۹۷۰۱

کتابخانه ملی ایران

۱۸

مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی
«سمت»

درآمدی بر روان شناسی دین

مؤلفان: دکتر مسعود آذربایجان و سیدمهدی موسوی اصل
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه (شماره انتشار ۱۱۴، روان شناسی ۱۳) و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم
انسانی دانشگاه‌ها: مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی (سمت) شماره انتشار ۱۰۴۲، روان شناسی (۱)
ویراستار: محمود سوری

حروفچینی و صفحه آرایی: اداره نشر و ویرایش پژوهشگاه

چاپ دوم: بهار ۱۳۸۷

تعداد: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ: قم - زیتون

قیمت: ۱۷۰۰ تومان

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و جز اینها برای ناشران محفوظ است.
(نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است.)

قم: ابتدای بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تلفن: ۲۹۰۶۰۳۰ و ۲۱۱۱۱، نمابر: ۲۹۰۹۳۱۰
تهران: خیابان انقلاب، بین وصال و قدس، نبش کوی اُسکو، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، تلفن ۶-۹۳۵۰۶۶۴۶ و ۲۱۱۰۶۶۹۷
تهران: بزرگراه جلال آل احمد، تقاطع پل یادگار امام، روبه روی پمپ گاز، سازمان مطالعه و تدوین (سمت)،
تلفن: ۲-۴۴۲۲۳۸۲۲، نمابر: ۴۴۲۲۴۸۷۷۷ □ تهران: خ انقلاب، خ ابوریحان، ش ۲- تلفن: ۰۸۱۲۰۶۶۴۰۵۶۷۸

فهرست مطالب

۱	مقدمه	۲۸
فصل اول: کلیات		
۵	تعریف روان‌شناسی دین	۲۸
۷	روان‌شناسان دین چه می‌کنند؟	۲۹
۱۰	تاریخچه روان‌شناسی دین	۳۰
۱۱	سنت انگلیسی - امریکایی	۳۱
۱۶	سنت آلمانی	۳۲
۲۰	سنت فرانسوی	۳۳
۲۵	أقول روان‌شناسی دین	۳۴
۲۷	احیای روان‌شناسی دین در اواخر قرن بیستم	۳۵
۲۶	روش‌شناسی	۳۶
فصل دوم: نظریه‌های روان‌شناسان درباره دین		
۲۹	الف) ویلیام جیمز (۱۸۴۲-۱۹۱۰)	۳۷
۳۰	۱. زندگی‌نامه جیمز	۳۸
۳۱	۲. مبانی فکری جیمز	۳۹
۳۲	۳. روان‌شناسی دین از دیدگاه جیمز	۴۰
۳۸	۴. نقد و بررسی	۴۱
۴۳	ب) زیگموند فروید (۱۸۵۶-۱۹۳۹)	۴۲
۴۳	۱. زندگی‌نامه فروید	۴۳

۴۴	۲. مبانی فکری فروید
۴۷	۳. روان شناسی دین از نگاه فروید
۵۲	۴. نقد و بررسی
۵۶	ج) کارل گوستاو یونگ (۱۸۷۵-۱۹۶۱)
۵۶	۱. زندگی نامه یونگ
۵۹	۲. آثار یونگ
۶۰	۳. روان شناسی دین از دیدگاه یونگ
۶۹	۴. نقد و بررسی

فصل سوم: ابعاد دینداری

۸۱	فهم دینداری
۸۲	۱. رویکرد منسجم
۸۵	۲. توجه به سنتها و گروه های دینی
۸۷	۳. تقدم مطالعات درون دینی بر مطالعات برون دینی
۸۸	۴. احساس همدلی و تعهد
۸۹	۵. توجه به زمان
۹۱	تک بعدی یا چند بعدی بودن دین
۹۷	ابعاد دین

فصل چهارم: سنجش دینداری

۱۱۳	تاریخچه سنجش و اندازه گیری دینداری
۱۱۶	مبانی نظری سنجش دینداری
۱۲۰	روشهای اندازه گیری دینداری
۱۲۱	۱. مشاهده رفتار دینی
۱۲۲	۲. مقیاسهای کلامی
۱۲۶	۳. روش اندازه گیری مستقیم
۱۳۰	۴. روشهای اندازه گیری غیر مستقیم
۱۳۹	مشکلات و محدودیتهای اندازه گیری دینداری

فصل پنجم: آثار دینداری

۱۵۱ فواید دینداری
۱۵۱ الف) سطح فردی
۱۵۱ ۱. آرامش روان
۱۵۶ ۲. خشنودی و رضایت از زندگی
۱۵۹ ۳. تفسیر خوش بینانه از مرگ
۱۶۰ ۴. سلامت جسمی
۱۶۳ ب) سطح اجتماعی
۱۶۴ ۱. انسجام اجتماعی
۱۶۷ ۲. کاهش جرم و انحراف
۱۷۲ ۳. نوع دوستی و کمک به دیگران
۱۷۶ هزینه‌های دینداری
۱۷۶ الف) سطح فردی
۱۷۹ ب) سطح اجتماعی
۱۸۳ منابع
۱۸۹ نمایه آیات
۱۹۱ نمایه اعلام
۱۹۹ نمایه موضوعی